

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe ale naturii și agroecologie

CURRICULUM

la unitatea de curs

PROBLEME ACTUALE ALE DIDACTICII GEOGRAFIEI

Ciclul II - studii superioare de master

Codul și denumirea domeniului general de studii: 011 Științe ale educației

Codul și denumirea domeniului de formare profesională la ciclul II: 0114 Formarea profesorilor

Denumirea programului de master: Didactica geografiei

Forma de învățământ: Învățământ cu frecvență

Autor:

conf. univ., dr. Victor CAPCELEA

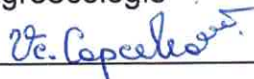
Victor Capcelea

Bălți, 2025

Curriculum-ul la unitatea de curs *Probleme actuale ale didacticii geografiei* a fost discutat și aprobat în ședința Catedrei de științe ale naturii și agroecologie.

Procesul-verbal nr. 1 din 26.08.2025.

Șeful Catedrei de științe ale naturii și agroecologie

 conf. univ., dr. Victor CAPCELEA

Analizat și recomandat în ședința Comisiei metodice a Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Procesul-verbal nr. 1 din 07.10.2025.

Președinta Comisiei metodice a Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

 conf. univ., dr. Lidia POPOV

Discutat și aprobat în ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Procesul-verbal nr. 2 din 15.10.2025.

Decana Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

 conf. univ., dr. Ina CIOBANU

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI

Informații de identificare a cursului

Facultatea: Științe Reale, Economice și ale Mediului

Catedra: Științe ale naturii și agroecologie

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 011 Științe ale Educației

Codul și denumirea domeniului de formare profesională la ciclul II: 0114 Formarea profesorilor

Denumirea programului de master: Didactica geografiei

Denumirea unității de curs: Probleme actuale ale didacticii geografiei

Administrarea unității de curs

Codul unității de curs	Nr. de credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Seminar	Laborator	Studiu individual		
S.02.A.007	6	180	24	24	-	132	examen	română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: Anul I, Semestrul 2.

Forma de organizare a învățământului: Învățământ cu frecvență.

Regimul unității de curs: Opțională.

Categoria formativă: De specialitate.

Informații referitoare la cadrul didactic

Victor Capcelea, doctor în științe geonomice (2019), conferențiar universitar (2022). Absolvent al Facultății de Geografie a Universității de Stat din Tiraspol, obținând titlul de licențiat în geografie (2000) la specialitatea Geografie și biologie, ulterior titlul de magistru în geografie (2007). Autor a trei monografii, două manuale universitare și a unui îndrumar metodic și ghid metodologic, a publicat peste 30 de articole științifice în domeniul geografiei și protecției mediului.

Activitatea profesională: 2000-2002 – specialist coordonator în secția „Controlul analitic” grupa „Sol” la Agenția Teritorială Ecologică Bălți, specialist principal și inspector în Serviciul Ecologic Sectorial Sângerei; 2003-2004 – profesor de geografie la Școala medie

nr. 19 din mun. Bălți; 2004-2005 – profesor de geografie la Liceul și Colegiul Pedagogic „Ion Creangă” din Bălți; 2005-2010 – asistent universitar; 2010-2022 – lector universitar, iar în prezent conferențiar universitar la Catedra de științe ale naturii și agroecologie a Universității de Stat „Al. Russo” din Bălți.

Biroul – aula 591.

E-mail: victor.capcelea@usarb.md

Orele de consultații: conform orarului afișat pe pagina online a catedrei (inclusiv email, Viber, Google Meet).

Integrarea unității de curs în programul de studii

Scopul cursului *Probleme actuale ale didacticii geografiei* constă în studierea și analiza problemelor actuale ale procesului de învățământ la geografie, cu identificarea măsurilor de soluționare a acestora. Această unitate de curs se bazează pe competențele obținute prin studierea unităților de curs anterioare de la ciclul licență: Pedagogia, Practica de inițiere, Didactica geografiei, Managementul educațional ș.a.

Competențele obținute în cadrul cursului vor servi ca suport la studierea unităților de curs planificate pentru semestrele II și III de studiu (Orizontul local, Practica pedagogică la geografie ș.a.), precum și la realizarea tezei de master.

Exigențe și competențe prealabile

- să cunoască concepte fundamentale din cursurile geografice studiate la ciclul de licență;
- să posede abilități de rezolvare a însărcinărilor practice.

Competențe generale și profesionale dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe generale:

CG1. Proiectarea activităților educaționale și/sau de cercetare, prin valorificarea unui spectru variat de finalități, conținuturi, metode, privind optimizarea, schimbarea, inovarea procesului și sistemului educațional.

CG2. Realizarea procesului educațional, de cercetare sau managerial prin utilizarea integrată a resurselor în contexte largi și complexe.

CG3. Evaluarea procesului și sistemului educațional din perspectiva constatării eficienței implementării prevederilor de politici și monitorizarea performanțelor la diverse niveluri operaționale.

Competențe profesionale:

CP2. Proiectarea demersului educațional, metodic, managerial conform reglementărilor, politicilor și paradigmatelor educaționale actuale în optimizarea și inovarea procesului de învățământ la ciclul liceal.

CP4. Structurarea conținuturilor și a resurselor educaționale în mod creativ în funcție de finalitățile curriculare și de cerințele formative specifice învățământului liceal.

CP5. Implementarea strategiilor și tehnologiilor educaționale inovative în asigurarea eficienței învățării în contexte diverse la treapta liceală.

CP9. Fundamentarea unor demersuri educaționale flexibile, valorificând resursele inovative și abordările actuale în contextul educației nonformale.

CP10. Crearea cadrului educațional inovativ în învățământul nonformal pentru dezvoltarea holistică a personalității elevului.

Rezultate ale învățării unității de curs

Competențe	Rezultate ale învățării conform nivelului CNC Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:
CG1	1. Realiza proiectarea activității instituțiilor educaționale și a procesului educațional, în baza documentelor de politici, diverselor repere conceptuale și /sau a studiilor/ cercetărilor aplicative realizate. 2. Prezenta modalități de organizare a activităților de instruire privind formarea competențelor și dezvoltarea profesională a angajaților din domeniul educațional.
CG2	3. Identifica resurse pentru un context educațional adecvat reperelor conceptuale și valorificării potențialului fiecărui beneficiar.
CG3	8. Valorifica evaluarea, din perspectiva promovării culturii calității în educație, în baza strategiilor de primire- oferire de feedback.
CP2	10. Elabora proiecte ale activităților didactice, metodice, manageriale inovative și eficiente, integrate în cadrul normativ și politicile educaționale actuale la ciclul liceal.
CP4	12. Structura creativ conținuturile și resursele educaționale pentru asigurarea relevanței și eficienței procesului educativ în cadrul învățământului liceal.
CP5	13. Utiliza strategii și tehnologii educaționale și digitale inovative pentru a crea contexte variate de predare-învățare.
CP9	18. Elabora designul activităților educaționale în mod flexibil și inovativ, raportat la nevoile/interesele beneficiarilor, la specificul domeniilor și profilurilor educației nonformale în învățământul general/liceal.
CP10	19. Proiecta activități educaționale nonformale, manageriale și metodice într-un cadru incluziv și de comunicare constructivă.

Conținutul unității de curs

Nr. d/o	Curs	Nr. ore	Seminare	Nr. ore	Studiu individual
1.	Transpunerea conținutului învățământului de geografie în curriculumul școlar.	2	Analiza transpunerii conținutului de geografie în curriculumul școlar.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului (≈ 10 ore)
2.	Recomandări generale privind organizarea activităților didactice la geografie.	2	Sugestii metodologice privind organizarea activităților didactice la geografie.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului (≈ 10 ore)
3.	Sugestii privind proiectarea didactică, procesul de predare-învățare.	4	Recomandări privind proiectarea didactică, procesul de predare-învățare.	4	Pregătirea de seminar (≈ 12 ore) Pregătirea și susținerea referatului (≈ 10 ore)
4.	Abordare STEM în studierea geografiei.	4	Integrarea STEM în procesul de studiere a geografiei.	4	Pregătirea de seminar (≈ 12 ore) Pregătirea și susținerea referatului (≈ 10 ore)
5.	Utilizarea tehnologiilor educaționale moderne la geografie.	4	Aplicarea tehnologiilor educaționale moderne la geografie.	4	Pregătirea de seminar (≈ 12 ore)
6.	Greșeli tipice în actul de evaluare la geografie. Erori tipice în organizarea activităților extracurriculare la geografie.	4	Erori tipice în procesul de evaluare la geografie. Greșeli tipice în organizarea activităților extracurriculare la geografie.	4	Pregătirea de seminar (≈ 12 ore) Pregătirea și susținerea referatului (≈ 10 ore)

Nr. d/o	Curs	Nr. ore	Seminare	Nr. ore	Studiu individual
7.	Erori tipice în organizarea spațiilor școlare pentru geografie. Stilurile de predare ale profesorilor de geografie.	4	Greșeli tipice în organizarea spațiilor școlare pentru geografie. Stilurile de predare a cadrelor didactice de geografie.	4	Pregătirea de seminar (≈ 12 ore) Pregătirea și susținerea referatului (≈ 10 ore)
Total		24		24	132

Strategii de predare și învățare

Pe parcursul studierii unității de curs vor fi folosite următoarele strategii: prelegerea interactivă, expunerea, videoconferință, platforma Moodle, studiul de caz, demonstrația, dezbaterile, conversația euristică, problematizarea, brainstorming-ul, învățarea prin filmul didactic, studiul individual, realizarea sarcinilor practice, pregătirea și susținerea referatelor.

Activități de lucru individual al studentului

Studierea unității de curs se bazează pe folosirea metodelor activ-participative la realizarea prelegerilor. În baza materialului prezentat sintetic studentul se pregătește de dezbateri interactive cu pregătirea prezentărilor / referatelor.

În funcție de specificul tematicii fiecărui seminar studenții vor desfășura activități individuale de pregătire și susținere.

Studiul individual ghidat de profesor va include studiul suplimentar al materialelor din cadrul cursului, consultații suplimentare pentru studenții cu un rating scăzut, care întâmpină dificultăți în înțelegerea și la realizarea sarcinilor de studiu, organizarea ocupațiilor cu utilizarea formelor interactive, inclusiv a discuțiilor; realizarea evaluărilor curente; testelor, lucrărilor de control, referatelor.

Tematica orientativă a referatelor pentru lucrul individual

1. Direcții actuale de dezvoltare a didacticii geografiei în contextul noilor paradigme educaționale.
2. Paradigma constructivistă și aplicarea ei în predarea geografiei.
3. Utilizarea platformelor digitale (GIS educațional, Google Earth, aplicații

- interactive) în procesul de predare-învățare.
4. Rolul resurselor multimedia și al realității augmentate în studiul fenomenelor geografice.
  5. Avantaje și limite ale digitalizării la orele de geografie.
  6. Metode interactive moderne: brainstorming, ciorchinele, harta conceptuală, proiectul, studiul de caz.
  7. Impactul metodelor activ-participative asupra formării competențelor geografice.
  8. Rolul învățării bazate pe probleme (PBL) în dezvoltarea gândirii critice la geografie.
  9. Reformarea evaluării la geografie: evaluare tradițională vs. evaluare alternativă.
  10. Implementarea evaluării formative și autoevaluării la orele de geografie.
  11. Portofoliul elevului – instrument modern de evaluare.
  12. Modernizarea curriculumului de geografie în Republica Moldova.
  13. Corelarea competențelor generale, specifice și a conținuturilor geografice.
  14. Integrarea interdisciplinară în curriculumul de geografie.
  15. Educația ecologică și pentru dezvoltare durabilă prin geografie.
  16. Strategii didactice pentru promovarea responsabilității față de mediu.
  17. Predarea schimbărilor climatice: metode eficiente și provocări.
  18. Gamificarea la orele de geografie: beneficii și limite.
  19. Utilizarea hărților mentale și a modelării 3D în explicarea proceselor geografice.
  20. Tehnici de învățare colaborativă în geografie.
  21. Obstacole în formarea competențelor geografice la elevi.
  22. Problematika resurselor insuficiente și soluții moderne.
  23. Dezinteresul elevilor pentru geografie – cauze și strategii de motivare.
  24. Modele europene de predare a geografiei.
  25. Standardele OECD și competențele geografice.
  26. Compararea programelor de geografie din diferite state.
  27. Rolul GIS în dezvoltarea competențelor spațiale.
  28. Exemple de proiecte educaționale GIS aplicabile în școli.
  29. Inițierea elevilor în cartografie digitală.
  30. Importanța hărților digitale și a atlaselor interactive.
  31. Utilizarea imaginilor satelitare în activitățile didactice.

32. Platforme educaționale utile profesorilor de geografie.
33. Competențele cheie ale profesorului modern de geografie.
34. Perfecționarea continuă – necesitate în contextul schimbărilor educaționale.
35. Rolul reflecției pedagogice în îmbunătățirea predării.

Cerințe înaintate față de forma și conținutul referatului conform „Recomandări de realizare a tezei de licență și de master în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți”, aprobate de Senatul USARB, proces-verbal nr. 4 din 09.12.2015. Disponibil: http://www.usarb.md/fileadmin/USARB/2016/Recomandari_de_realizare_a_tezei_de_licenta_si_de_master_in_USARB.compressed.pdf.

Structura referatului:

1. Foia de titlu (include denumirile ministerului, universității, facultății, catedrei, temei; numele și prenumele studentului și conducătorului științific; localitate și anul).
  2. Cuprins.
  3. Introducere (se evidențiază actualitatea, scopul, obiectivele principale și obiecte de cercetare).
  4. Conținutul structurat în capitole și subcapitole.
  5. Concluzii generale și recomandări.
  7. Bibliografia (nu mai puțin de 5 surse, prezentate conform cerințelor ghidului: NAGHERNEAC Ana. Regulile pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare: Ghid practice. Biblioteca științifică a USARB, 2012. 47 p. [on-line]. Disponibil: http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/bsu/reguli_referinte.pdf.
- Volumul referatului nu mai mic de 15 pagini.

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. de ore
1.	Pregătirea de realizare și susținere a seminarului	72
2.	Pregătirea și susținerea referatului	60
Total		132

Evaluarea

Evaluarea activității de învățare a studentului se va desfășura în conformitate cu Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master — Ciclul II, în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți (disponibil:

Până la evaluarea semestrială studentul urmează să acumuleze note în cadrul celor două categorii de evaluări:

- evaluare curentă;
- evaluarea lucrului individual.

Evaluarea curentă va fi efectuată prin susținerea seminarelor, care urmează să fie susținute la finele desfășurării lecției, sau, cel târziu, până la realizarea următoarei teme. Pentru a determina **media notelor obținute la evaluările curente (Mc)** suma punctelor obținute pe parcursul semestrului se va împărți la numărul de note obținute, minim fiind – 6:

Lucrul individual (Li) va fi evaluat cu o notă medie a evaluărilor (numărul notelor nu va depăși 3). La examinarea finală vor fi admiși doar studenții care întrunesc următoarele condiții:

- media evaluărilor curente (Mc) este de cel puțin 5;
- media pentru activitatea lucrului individual (Li) este de cel puțin 5.

Nota semestrială N_s se calculează ca medie aritmetică dintre aceste două componente:

$$N_s = \frac{M_c + L_i}{2}$$

Evaluarea semestrială are loc sub forma unui examen scris. Durata examenului este de 1 oră și 30 de minute.

Nota generală la unitatea de curs *Probleme actuale ale didacticii geografiei* se calculează, cu precizia de până la două zecimale, conform formulei:

$$N_f = N_s \times 0,5 + N_e \times 0,5$$

Unde: N_f – nota finală (definitivă); N_s – nota reușitei curente semestriale; N_e – nota de la examen.

Evaluarea finală se va desfășura sub formă de examen scris. Nota definitivă se determină în conformitate cu Regulamentul de organizare a studiilor în baza Sistemului Național de Credite de Studiu în Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, aprobat prin hotărârea Senatului USARB, proces-verbal nr. 17 din 19.04.2017.

Lista subiectelor pentru examen

1. Transpunerea conținutului învățământului de geografie în curriculumul școlar.
2. Recomandări generale privind organizarea activităților didactice la geografie.

3. Sugestii privind proiectarea didactică, procesul de predare-învățare.
4. Abordare STEM în studierea geografiei.
5. Utilizarea tehnologiilor educaționale moderne la geografie.
6. Greșeli tipice în actul de evaluare la geografie.
7. Erori tipice în organizarea activităților extracurriculare la geografie.
8. Erori tipice în organizarea spațiilor școlare pentru geografie.
9. Stilurile de predare ale profesorilor de geografie.

Resurse informaționale

Obligatorii:

1. MATEI, Elena. *Didactica geografiei. Note de curs*. București: Editura Universitară, 2020. 178 p. ISBN: 978-606-28-1077-1.
2. *Repere metodologice privind organizarea procesului educațional la disciplina școlară geografie în anul de studii 2021-2022*. Chișinău: MEC, 2021. 25 p. Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/18_geografie_repere_metodice_2021-2022_ro_final.pdf
3. DULAMĂ Maria Eliza. Geografia, în contextul educației STEM. In: *Didactica Pro...*, nr. 1 (119) anul 2020, pp. 31-37. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/31-37_11.pdf

Suplimentare:

1. PUȚUNTICĂ, Anatolie; MOTRUC, Ala. Abordare STEM în studierea geografiei. In: *Materialele Conferinței Republicane a Cadrelor Didactice Didactica științelor naturii*. Vol. 2, 26-27 februarie 2022, Chișinău. Chișinău: Tipografia Universității de Stat din Tiraspol, 2022, pp. 62-65. ISBN 978-9975-76-382-0.
2. COADA, Irina, CAPCELEA, Victor. Aspectele studierii fizico-geografice a orizontului local. In: *Tradiție și inovare în cercetarea științifică*, Ed. XIII, 10-11 octombrie 2024, Bălți. Bălți: Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, 2025, Ediția 13, Vol. I., pp. 224-230. ISBN 978-9975-50-356-3. ISSN 978-9975-5-357-0.
3. *Tendințe actuale în predarea și învățarea geografiei*. Lucrările conferinței internaționale Tendințe actuale în predarea și învățarea Geografiei/Contemporary Trends in Teaching and Learning Geography, Ediția a XII-a, din 5-6 noiembrie 2016, Cluj-Napoca. 159 p. https://www.researchgate.net/publication/311306000_Tendinte_actuale_in_predarea_si_invatarea_geografiei_Contemporary_trends_in_teaching_and_learning_geography

